

Manuscripta 2012 of Het lijden van Katrien

Op zaterdag 2 en zondag 3 september werd in Amsterdam het nieuwe boekenseizoen feestelijk geopend met de jaarlijkse Manuscripta. De Boekvertalers waren ook aanwezig. De Taskforce Manuscripta verzorgde onderstaand verslag, Maaïke Bijnsdorp en Jeroen Aarssen maakten er [een filmverslag](#) van.

Het kan verkeren. Was Katrien een half jaar geleden nog eregaste op een tienjarig jubileumfeest en stond ze als Favorita volop in de belangstelling van uitgevers, redacteuren en vertalers, nu zit ze als dom blondje met een paarse haarspoeling op Manuscripta mensen te lokken om naar de stand van de Boekvertalers te komen.

Gewoon overtikken

Het idee is dat het publiek een spel gaat spelen om erachter te komen hoe zwaar het leven van een boekvertaler is. Het eerste uur loopt het niet storm. Katrien zit er dan ook wat verloren bij. Ze dagdroomt over haar toekomstige levenspartner, bij voorkeur iemand met een goed inkomen. En nu ze toch bij de Boekvertalersstand zit, mijmert ze over het luizenleventje dat een vertaler leidt. Lekker thuis werken, in je eigen tijd en omgeving en de ene bestseller na de andere vertalen. Kende ik maar een vertaler, denkt ze. Zo'n stinkend rijke vertaler van bestsellers is een hoogst aantrekkelijke partij. En dat vertalen, daar hoef je toch geen moeite voor te doen? Het is gewoon overtikken in een andere taal. Hoe moeilijk kan het zijn?

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

Echter dan echt

Maar dan dienen de eerste deelnemers zich aan. Het spel wordt gespeeld en er is een winnaar. Een glansrijke winnaar nog wel die alle klippen weet te omzeilen en van start tot finish geluk heeft. Een interessant boek, een modelcontract, een fijne, begripvolle uitgever die met ruime deadlines werkt en tot slot nog een lovende recensie in de krant.

Hoopvol gaat Katrien zitten lonken. Maar de winnaar ziet haar niet zitten en de overige drie deelnemers druipen als geslagen honden af. Zo veel geluk de winnaar had, zo veel pech hadden zij. Een gecrashte computer, een dodelijk saai boek, een zieke kat en een vernietigende recensie waarin de vertaler met naam en toenaam wordt genoemd. 'Alles is aan de werkelijkheid ontleend!' waarschuwen de spelleaders, energieke lieden in een wit T-shirt waarop in een beschaafd lettertje www.boekvertalers.nl staat te lezen.

Niet om door te komen

Na enen komt de loop erin. Enthousiastelingen lopen de stand plat op zoek naar informatie over vertalen, ze bestuderen de uitgestalde boekfragmenten waaronder een vertaling staat te lezen die soms heel anders is dan je in eerste instantie zou denken. Anderen komen op de stand af om een leuke ansichtkaart of een unieke boekenlegger te scoren. Elk jaar weer andere, de verzamelaars zijn er blij mee.

Ook collega's komen langs om een praatje te maken of advies te krijgen over een probleem waar ze mee zitten. 'Sluit je aan bij de Boekvertalers,' luidt het unanieme advies. Voor het spel, dat elk uur wordt gespeeld, is genoeg animo. In totaal zijn er vijf winnaars, die allemaal blij worden gemaakt met een boekenbon.

Als ze er maar wel een vertaald boek voor kopen, denkt Katrien bij zichzelf. Praktisch door iedereen genegeerd is ze maar aan het lezen geslagen. Maar ze vindt het boek niet om door te komen. Het is in het Hongaars.

Zichtbaar

Tegen vijfen wordt de kraam afgebroken. En dan zijn er eindelijk die stevige, warme armen die zich om haar tengere lichaam sluiten. Een man met een erudiete uitstraling neemt haar in een tedere omhelzing en tilt haar o zo behoedzaam op. Katrien kan haar geluk haast niet op. Dit is het happy end waar ze na haar zoveelste Bouquetje (ja, ook dat genre wordt vertaald!) zo naar verlangd heeft.

Maar wat is dat? Ze wordt van haar paarse krullen ontdaan en kaal op een bakfiets geplaatst. Voor iedereen zichtbaar wordt ze dwars door Amsterdam gereden, en de Mokumse platvloersheden zijn niet van de lucht. Katrien schaamt zich diep, ze wil niets liever dan wegkruipen in een diepe kast en daar een hele poos blijven, totdat iedereen haar vergeten is.

Die wens gaat in vervulling. Haar held, de man met de erudiete uitstraling, ontfermt zich over haar en bergt haar veilig op in zijn rommelkamer. Daar mag ze blijven totdat ze de schaamte heeft overwonnen en als een herboren schoonheid op de volgende Boekvertalersmanifestatie* acte de présence kan geven.

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

De stand van de Boekvertalers op Manuscripta 2012 heeft opnieuw kunnen bijdragen aan het zichtbaar maken van de vertalers, de harde werkers zonder wie de buitenlandse literatuur voor het Nederlandse publiek onbereikbaar zou blijven. Het was een succes, dankzij alle Boekvertalers die er hun steentje aan hebben bijgedragen en natuurlijk dankzij Katrien!

*) Op zondag 30 september is het Internationale Vertalersdag. Het is de feestdag van Sint-Hiëronymus, patroonheilige van onder andere vertalers, en Boekvertalers luisteren die dag op met een actie. Houdt het blog de komende dagen in de gaten voor meer informatie!